

แผนชุมชน

เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เทศบาลเมืองเขลางค์นคร
การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ชุมชนบ้านหนองห้าตะวันออก หมู่ที่ 7 ตำบลพระบาท

อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

จัดทำเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2558

ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ.....

(ลงชื่อ) เกรียงไกร แก้วประการ ประธานชุมชน

(นายเกรียงไกร แก้วประการ)

ดำเนินการโดย คณะกรรมการชุมชนหนองห้าตะวันออก

คำนำ

การจัดทำแผนหมู่บ้าน/ชุมชน หรือแผนแม่บทหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน โดยเริ่มจากการกระตุ้นจิตสำนึกและความรับผิดชอบของประชาชนในชุมชนให้มีจิตสาธารณะ แล้วร่วมกันคิด ร่วมกันจัดหา ร่วมกันเรียนรู้/วิเคราะห์ เพื่อให้รู้และเข้าใจตนเองโดยใช้กระบวนการชุมชน คือการสำรวจข้อมูลปัญหาและศักยภาพของชุมชน การวิเคราะห์สาเหตุ/แนวทางแก้ไข แล้วกำหนดอนาคตและทิศทางการพัฒนาตนเอง/ หมู่บ้านและชุมชนในลักษณะจากชุมชน โดยชุมชน และเพื่อชุมชนซึ่งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และพึ่งตนเองอย่างยั่งยืนของชุมชน แผนชุมชนบ้านหนองห้าตะวันออกได้จัดทำโดยคณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชน โดยได้รวบรวมข้อมูลของชุมชนด้านต่างๆ ตลอดจนสภาพปัญหาของชุมชน แล้วกำหนด ทิศทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาชุมชนสู่อนาคตที่ชุมชนต้องการ ตลอดจนเป็นบทเรียนในการพัฒนาหมู่บ้านโดยภาพรวม ซึ่งจะประโยชน์ต่อชุมชนและให้การสนับสนุนของส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นทางการ

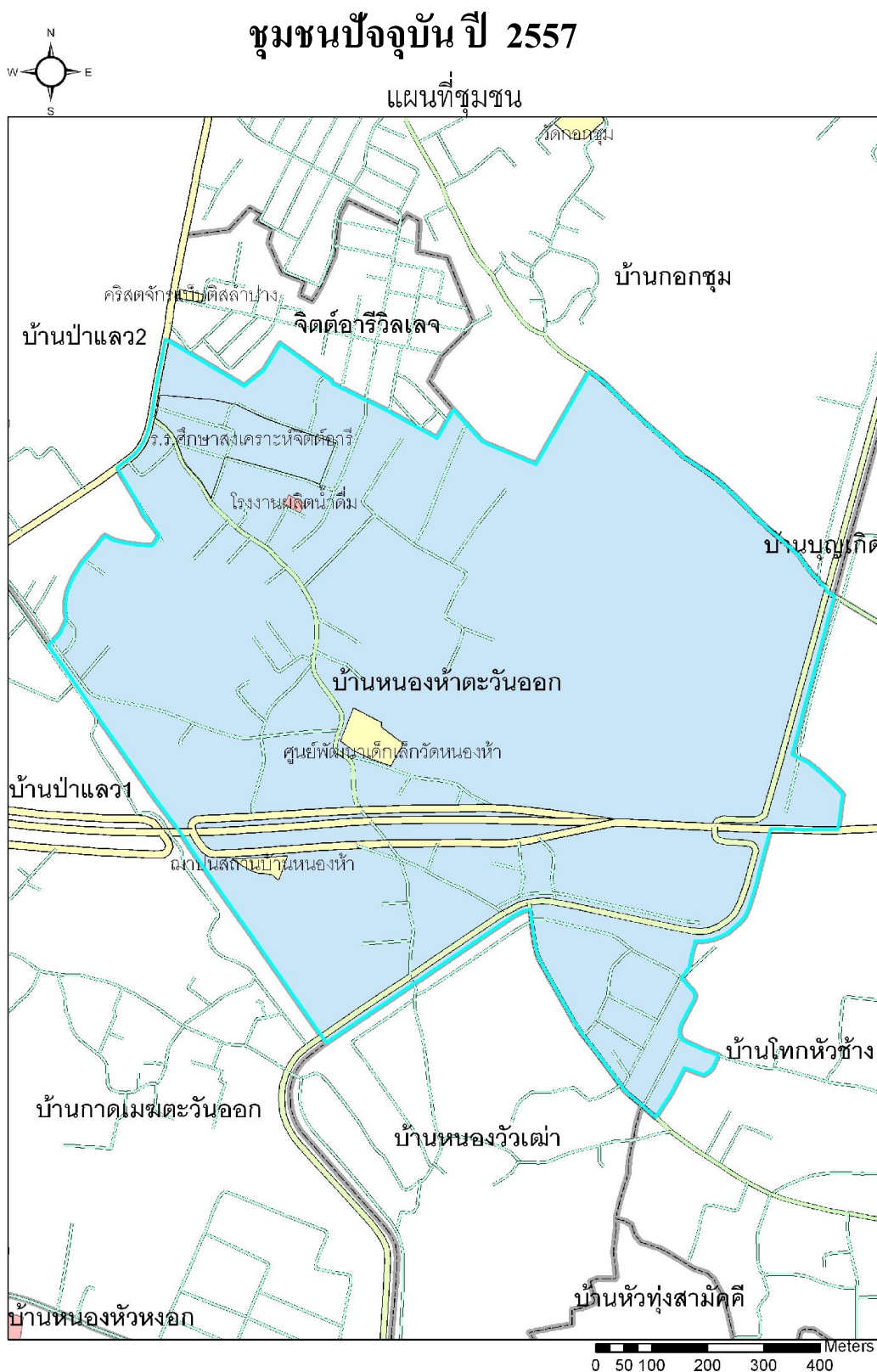
คณะกรรมการชุมชนบ้านหนองห้าตะวันออก

สารบัญ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของชุมชน	1-6
ปฏิทินฤดูกาล	
ส่วนที่ 2 ศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน	7-11
จุดเด่นหรือจุดแข็งของชุมชน	
จุดอ่อนของชุมชน	
โอกาสของชุมชน	
ข้อจำกัดของชุมชน	
ส่วนที่ 3 สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน	12-15
ส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน	16-18
ส่วนที่ 5 ภาคผนวก	19

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 แผนที่หมู่บ้าน/ชุมชน (แสดงข้อมูลครัวเรือน, สถานที่สำคัญ, จุดที่ตั้งผู้นำ, หัวน้ำคุ่ม, คนพิการ, คนยากจน, และสิ่งแวดล้อมของชุมชน)

1.1 แผนที่หมู่บ้าน/ชุมชน (แสดงข้อมูลครัวเรือน, สถานที่สำคัญ, จุดที่ตั้งผู้นำ, หัวหน้าคุ้ม, คนพิการ, คนยากจน, และสิ่งแวดล้อมของชุมชน สิ่งที่จะเกิดขึ้นในปี พ.ศ.2558)

ชุมชนแห่งอนาคตปี 2558

วาดแผนผังชุมชน

1.2 ประวัติหมู่บ้าน/ชุมชน (บอกความเป็นมาของหมู่บ้าน,ที่มาของชื่อหมู่บ้าน,ผู้นำในการจัดตั้งหมู่บ้าน, จำนวนผู้นำหมู่บ้าน, และผู้นำหมู่บ้านปัจจุบัน)

ชุมชนบ้านหนองห้า แยกหมู่บ้านมาจากชุมชนบ้านโทกหัวช้าง เนื่องจากปัญหาขาดแคลนแหล่งน้ำ และชุมชนมีการขยายชุมชนมากขึ้น จึงต้องมาตั้งชุมชนใหม่ที่อยู่ใกล้กับแหล่งน้ำคือ ลำเหมืองชลประทาน ชุมชนผ่านการมีผู้ใหญ่บ้านมา 5 คน กำนัน 1 คน ปัจจุบันอยู่ในเขตเทศบาลเมือง มีผู้นำชุมชนเป็นผู้นำแทนผู้ใหญ่บ้าน ลักษณะชุมชนอยู่ในเขตชลประทาน มีอาชีพหลักดั้งเดิมเป็นอาชีพทางการเกษตร ชื่อของชุมชนมีประวัติพอสังเขปคือ เป็นชุมชนที่อยู่ใต้คลองชลประทาน มีหนองน้ำ และมีต้นมะพร้าว(ลูกหว่า) อยู่ใกล้กับหนองน้ำ จึงตั้งชื่อชุมชนว่า “ชุมชนบ้านหนองห้า” เนื่องจากชุมชนเข้าชื้อนกับหมู่บ้านหนองห้า ต.ปงแสนทอง ทางเทศบาลฯ จึงเพิ่มชื่อเป็นชุมชนบ้านหนองห้าตะวันออก ม.7 ต.พระบาท อ.เมือง จ.ลำปาง

1.3 ข้อมูลประชากร, อาชีพ, รายได้ จำนวนประชากร

- จำนวนครัวเรือน 232 ครัวเรือน
ประชากร 677 คน ชาย 320 คน หญิง 357 คน
- อาชีพหลัก (1) ทำนา จำนวน .....ครัวเรือน
(2) เกษตร จำนวน .....ครัวเรือน
(3) รับราชการ,รัฐวิสาหกิจ จำนวน .....ครัวเรือน
- อาชีพเสริม (1) รับจ้างในสถานที่ประกอบการ จำนวน .....ครัวเรือน
(2) ..... จำนวน .....ครัวเรือน
(3) ..... จำนวน .....ครัวเรือน
(4) ..... จำนวน .....ครัวเรือน
- รายได้ภาคเกษตรเฉลี่ย.....บาท/ครัวเรือน/ปี
- รายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย.....บาท/ครัวเรือน/ปี
- รายได้เฉลี่ยของประชากร (ตามเกณฑ์ จปฐ. ปี 2551) .....บาท/คน/ปี
- ครัวเรือนยากจน (รายได้ไม่ถึง 23,000 บาท/คน/ปี) ปี 2551จำนวน ..... ครัวเรือน

1.4 ข้อมูลสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน/ชุมชน

- พื้นที่อยู่อาศัย ..... ไร่ พื้นที่ทำการเกษตร ..... ไร่ ทำนาปีละ .....ครั้ง
- พื้นที่ทำนา.....ไร่ พื้นที่ทำไร่.....ไร่ พื้นที่ทำสวน.....ไร่
- พื้นที่การเกษตรอื่น ๆ ..... ไร่ พื้นที่การเกษตรในเขตชลประทาน (เขตสูบน้ำด้วยไฟฟ้า คลองชลประทาน).....ไร่
- ป่าชุมชนกี่แห่ง (ระบุ) 1 แห่ง จำนวน 1 งาน 50 ตารางวา
- แหล่งน้ำสาธารณะ .....แห่ง
- ประปา..... แห่ง ผู้ใช้ .....ครัวเรือน บ่อสาธารณะ ..... แห่ง

- โรงเรียน(ระดับ) ประถม 1 แห่ง วัด (ระบุง) วัดหนองห้า 1 แห่ง
- จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า .....ครัวเรือน ร้อยละ .....
- โทรศัพท์สาธารณะ .....แห่ง ส่วนตัว (เบอร์บ้าน) .....เครื่อง
- โทรศัพท์มือถือ .....เครื่อง
- หอกระจายข่าว 2 แห่ง วิทยุชุมชน ..... แห่ง
- ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ชุมชน .....แห่ง ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน.....แห่ง
- ศาลาประชาคม/.....แห่ง อื่น ๆ สนามกีฬา 1 แห่ง, ศูนย์เด็กเล็ก 1 แห่ง

1.5 ข้อมูลงานประเพณี/แหล่งท่องเที่ยว

- เทียนพรรษา เดือนกรกฎาคม
- สงกรานต์ เดือน เมษายน
- ออกพรรษา เดือนตุลาคม

สถานที่ท่องเที่ยวหมู่บ้าน/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ

1. ....

2.....

3. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร.....

1.6 ข้อมูลด้านการบริหารหมู่บ้าน

1.6.1 รายชื่อประธานชุมชนคือ นายเหรียญ แก้วประการ การติดต่อโทร. 08-9700-8448

1.6.2 รายชื่อคณะกรรมการหมู่บ้าน

1) ..... 2).....

3) ..... 4).....

5) ..... 6).....

7) ..... 8).....

9).....

1.6.3 รายชื่อหัวหน้าคุ้ม

1) คุ้ม.....ชื่อ.....

2) คุ้ม.....ชื่อ.....

3) คุ้ม.....ชื่อ.....

4) คุ้ม.....ชื่อ.....

5) คุ้ม.....ชื่อ.....

6) คุ้ม.....ชื่อ.....

7) คุ้ม.....ชื่อ.....

8) คุ้ม.....ชื่อ.....

1.6.4 รายชื่ออาสาพัฒนาชุมชน (อช.)

- 1) ..... 2).....
 3) ..... 4).....

1.6.5 รายชื่ออาสาสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

- 1) ..... 2).....
 3) ..... 4).....
 5) ..... 6).....
 7) ..... 8).....
 9) ..... 10).....
 11) ..... 12).....

1.6.6 รายชื่ออาสาสมัครเกษตร

.....
 .....
 .....

1.6.7 รายชื่อคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

1.6.8 รายชื่อปราชญ์ชาวบ้านด้านการเกษตร

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

ปฏิทินฤดูกาล

(แสดงข้อมูลเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในหมู่บ้าน เช่น ภัยธรรมชาติ/โรคระบาด/.....)

เดือน	เรื่อง	สภาพที่เกิด/ผลกระทบ
มกราคม	1..... 2.....	1. .... 2. ....
กุมภาพันธ์	1..... 2.....	1. .... 2. ....
มีนาคม	1..... 2.....	1. .... 2. ....
เมษายน	1..... 2.....	1. .... 2. ....
พฤษภาคม	1..... 2.....	1. .... 2. ....
มิถุนายน	1..... 2.....	1. .... 2. ....
กรกฎาคม	1..... 2.....	1. .... 2. ....
สิงหาคม	1..... 2.....	1. .... 2. ....
กันยายน	1..... 2.....	1. .... 2. ....
พฤศจิกายน	1..... 2.....	1. .... 2. ....
ธันวาคม	1..... 2.....	1. .... 2. ....

2) จุดเด่นด้านกลุ่ม/องค์กร (ทุนด้านเศรษฐกิจ/สังคม)

ที่	ชื่อกลุ่ม	ปีที่ก่อตั้ง พ.ศ.	วัตถุประสงค์	มีสมาชิก (คน)	เงินทุน (บาท)	กิจกรรมหลัก	ประธานกลุ่ม	ผลดำเนินงาน
1	กลุ่มเกษตรกร 2 กลุ่ม	-	-	100				
2	กลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิต	-	-	10				
3	กลุ่มฌาปนกิจ สงเคราะห์ 2 กลุ่ม	-	-	200				
4	กลุ่มแม่บ้าน 1 กลุ่ม	-	-	-				
5	กลุ่มผู้สูงอายุ 1 กลุ่ม	-	-	-				

3) จุดเด่นด้านทรัพยากรธรรมชาติ (ทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น แหล่งน้ำ/ป่า/สถานที่ท่องเที่ยว สาธารณะและการใช้ประโยชน์)

ชื่อแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ	ลักษณะการใช้ประโยชน์	หมายเหตุ

2) จุดเด่นด้านภูมิปัญญาชุมชน

ประเภทภูมิปัญญา	ชื่อ-สกุล และที่อยู่ของเจ้าของภูมิปัญญา	ประโยชน์ต่อชุมชนในด้านใด

3) จุดเด่นด้านประเพณี/วัฒนธรรม/กฎ ระเบียบ / ค่านิยมและความสัมพันธ์ของชุมชน (เป็นลักษณะของพื้นที่หล่อหลอมจากประสบการณ์ของรุ่นสู่รุ่น เป็นสำนึกร่วมของคนในชุมชนที่สร้างขึ้นมากำกับดูแลชุมชนให้ดำเนินชีวิตไปตามระบบคุณค่าแนวคิดของชุมชนนั้น ๆ เป็นกฎของหมู่บ้าน)

ประเพณี/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ต้องทำอะไรบ้าง

2.2) จุดอ่อนของชุมชน (บอกลักษณะจุดอ่อนหรือจุดด้อยของชุมชนด้านต่าง ๆ เป็นปัจจัยภายในชุมชน)

เรื่องที่เป็นจุดอ่อน	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	ควรจะทำอย่างไร
<ul style="list-style-type: none"> -ตัวบุคคลไม่กล้าแสดงออก -ไม่ค่อยมีความสามัคคี -แบ่งแยกเป็นกลุ่ม -ผู้นำไม่เป็นตัวอย่างที่ดี -มือบายมุข(เหล้า,การพนัน) -มีหอพักจำนวนมากเกิดการมั่ว สุ่ม มีปัญหาทะเลาะวิวาท,ส่งเสียงดัง,ยาเสพติด 		

2.3 โอกาสของชุมชน (เป็นปัจจัยภายนอกชุมชนที่จะส่งเสริมและสร้างโอกาสให้ชุมชนได้สามารถพัฒนาได้)

เรื่องที่เป็นโอกาส	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	ชุมชนควรจะสร้างโอกาสอย่างไร
<p>1. มีผู้มีความรู้ มีภูมิปัญญาแต่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับชุมชน เช่น ข้าราชการ</p> <p>2. จังหวัดให้งบประมาณสนับสนุนจัดอบรม, จัดเวทีการเรียนรู้</p>		

2.4 ข้อจำกัดของชุมชน (เป็นปัจจัยภายในและเป็นเงื่อนไขที่จะทำให้การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนไม่บรรลุเป้าหมาย)

ข้อจำกัด	มีผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร	จะแก้ไขข้อจำกัดอย่างไร
<p>1. มีพื้นที่ชุมชนกว้างและมีถนนตัดผ่าน</p> <p>2. ขาดงบประมาณส่งเสริมจากภาครัฐเช่น เทศบาล, อบจ. (มีประเด็นการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง)</p> <p>3. เป็นชุมชนเมือง อยู่ตัวใครตัวมัน ผู้มาอยู่ในชุมชนใหม่ ไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน</p>		

ส่วนที่ 3

สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน

3.1 สภาพปัญหาของหมู่บ้าน

ที่	ประเภทปัญหา	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	ผลกระทบจากปัญหา
1	<u>ด้านโครงสร้างพื้นฐาน</u> (ถนน, น้ำดื่ม, น้ำใช้, น้ำเพื่อการเกษตร, ไฟฟ้า, ที่ดินทำกิน, การติดต่อสื่อสาร)	1. ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงาน (ได้แต่น้อย) เช่น เทศบาลฯ อบจ.	
2	<u>ด้านเศรษฐกิจ</u> (การมีอาชีพ, รายได้, หนี้สิน การประกอบอาชีพของคนในชุมชน, ผลผลิตการเกษตร, การลดรายจ่าย, เพิ่มรายได้, การประหยัด และการออม)		
3	<u>ด้านสังคม การเมือง การปกครอง</u> (กลุ่มองค์กรในชุมชน, การสงเคราะห์, การป้องกันยาเสพติด, ส่งเสริมประชาธิปไตย ฯลฯ)	3.1 ขาดความสามัคคี 3.2 ขาดความร่วมมือ 3.3 มีการแบ่งแยกกันเกิดขึ้นในชุมชนมีทิวทัศน์ต่อกัน 3.4 ไม่ค่อยมีกิจกรรมร่วมกัน 3.5 ข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึงกัน 3.6 ผู้รู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ได้ให้ความสนใจในการจะร่วมกันพัฒนาชุมชน(ตัวใครตัวมัน)	

ที่	ประเภทปัญหา	สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น	ผลกระทบจากปัญหา
4	<p><u>ด้านการศึกษา,ศาสนา,วัฒนธรรม</u> <u>ประเพณี</u> (การสนับสนุนด้าน การศึกษา,ข่าวสารข้อมูล,การปลูก จิตสำนึก,การถ่ายทอดภูมิปัญญา ฯลฯ)</p>		
5	<p><u>ด้านสาธารณสุข</u> (สุขภาพ,การ ป้องกันรักษาโรค,การสนับสนุน องค์กร,โรคติดต่อ,โรคระบาด,สุข นิัยด้านสาธารณสุข)</p>		
6	<p><u>ด้านสิ่งแวดล้อมและ</u> <u>ทรัพยากรธรรมชาติ</u> (การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ)</p>		

3.7 การวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน/ชุมชน

ที่	ชื่อปัญหา	สาเหตุและปัญหา	ความต้องการของชุมชน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
1	<u>โครงสร้างพื้นฐาน</u>			
2	<u>ด้านเศรษฐกิจและ</u> <u>การมีอาชีพ รายได้</u> <u>และ มีงานทำ</u>			
3.	<u>ด้านสังคม,การเมือง</u> <u>การปกครอง</u>			

ที่	ชื่อปัญหา	สาเหตุและปัญหา	ความต้องการของชุมชน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
4.	<u>ด้านการศึกษา/ วัฒนธรรม ประเพณี</u>			
5.	<u>ด้านสาธารณสุข</u>			
6	<u>ด้านสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติ</u>			

ส่วนที่ 4

ยุทธศาสตร์ การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน

4.1 วิสัยทัศน์ (สิ่งที่ชุมชนมุ่งหวังอยากให้เป็นในอนาคต) คือ.....

.....

.....

.....

4.2 พันธกิจ (สิ่งที่ชุมชนต้องร่วมมือกันทำเพื่อให้หมู่บ้านเป็นไปตามที่มุ่งหวัง)

1) .....

2) .....

3) .....

4) .....

5) .....

6) .....

7) .....

4.3 ประเด็นยุทธศาสตร์ (เรื่องต่าง ๆ ที่ชุมชนจะทำเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์)

1) .....

2) .....

3) .....

4) .....

5) .....

6) .....

7) .....

8) .....

9) .....

10) .....

11) .....

12) .....

4.3 แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม (สิ่งที่จะทำเพื่อให้หมู่บ้านได้บรรลุตามที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ประกอบด้วย กิจกรรมที่ชุมชนทำตัวเอง (พึ่งตนเอง:พ ,กิจกรรมที่ชุมชนต้องขอความร่วมมือบางส่วน:ร,กิจกรรมที่ต้องขอรับการสนับสนุนจากภายนอก:ส)

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	แหล่งงบประมาณ				หมายเหตุ (สาระกิจกรรม)
					ชุมชน	เทศบาล	รัฐบาล	อื่นๆ	
1	ก่อสร้างระบบระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก พร้อมก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ตั้งแต่ร้านค้าชุมชนถึงคั่นคลองชลประทาน	ชุมชนหนองห้า ตะวันออก	ปี 2558		-	/	-	-	ส
2	ก่อสร้างลานเอนกประสงค์ (ลานกีฬาบริเวณคั่นคลองชลประทาน)	ชุมชนหนองห้า ตะวันออก	ปี 2558		-	/	-	-	ส
3	ก่อสร้างระบบระบายน้ำพร้อมถนน บริเวณหน้าวัดหนองห้าไปเชื่อมถนนอินทร์บุรี	ชุมชนหนองห้า ตะวันออก	ปี 2558		-	/	-	-	ส
4	อุดหนุนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เพื่อขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะ	ชุมชนหนองห้า ตะวันออก	ปี 2558		-	/	-	-	ส
5	ก่อสร้างระบบระบายน้ำบริเวณคั่นคลองชลประทานเชื่อมต่อกับระบบระบายน้ำของเทศบาล	ชุมชนหนองห้า ตะวันออก	ปี 2558		-	/	-	-	ส

ที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	แหล่งงบประมาณ				หมายเหตุ (สาระกิจกรรม)
					ชุมชน	เทศบาล	รัฐบาล	อื่น ๆ	
6	ขยายพิจารณาเป็นโครงการเร่งด่วน เป็นโครงการ ขอจัดสรรเป็นกรณีพิเศษโดยใช้งบเบ็ดเตล็ดที่ เทศบาลจัดสรรให้แต่ละชุมชนในปีงบประมาณ 2556	ชุมชนหนองห้า ตะวันออก	ปี 2558		-	/	-	-	ส

ส่วนที่ 5
ภาคผนวก